

COMUNICAREA-CHEIA SUCCESULUI ȘCOLAR

Profesor învățământ primar Monalisa Corneșeanu

Școala Gimnazială Coșoveni

Coșoveni, Dolj

Motto: „...o școală adevărată este cea în care învață și elevul și profesorul...” (C. Noica)

Un element fundamental al existenței umane îl reprezintă comunicarea. Aceasta este esențială, întrucât ea ”stă la baza organizării sociale” (Evelina Graur, 2001), fără comunicare nu avem o viață personală și socială înfloritoare, nu putem transmite mesaje și schimba impresii, nu ne putem înțelege semenii și nu ne putem exprima punctul de vedere. Orice activitate umană are la bază procesul de comunicare, iar în afara comunicării nu putem exista ca oameni. Acesta este motivul pentru care am ales această temă, considerând că o integrare socială optimă depinde în mare măsură de abilitățile de comunicare pe care le formăm elevilor noștri și de modul cum aceștia învață să le pună în practică în viața reală.

Pornind de la ideea că comunicarea „este un domeniu complex ce înglobează procesele de receptare a mesajului oral și scris, precum și cele de exprimare orală și scrisă” („*Programa școlară pentru disciplina COMUNICARE ÎN LIMBA ROMÂNĂ Clasa pregătitoare, clasa I și clasa a II-a*”), am încercat să arăt în acest articol importanța formării capacității de comunicare încă de la vârste foarte fragede, când copilul își însușește primele noțiuni despre viață, când asimilează primele cunoștințe elementare despre societatea în care trăiește și se dezvoltă. Consider că în procesul instructiv-educativ comunicarea didactică are un rol important, ea fiind organizată și orientată strict spre obținerea de performanțe școlare. Înainte de a ști să asimileze cunoștințe, elevul trebuie să știe să comunice eficient, iar să comunice eficient învață dacă este integrat activ în activități care implică comunicare.

Personalitatea elevilor noștri se dezvoltă sub influența comunicării- din familie, de la școală, din cercul de prieteni etc. Cu cât comunicăm mai mult (și mai eficient) cu elevii noștri, cu atât cresc șansele de a crea personalități puternice, care să fie capabile să se integreze activ în grup, în societate. Performanțele elevilor depind în mare măsură de modul cum ei au învățat și știu să se exprime, de măsura în care au învățat să asculte și să se facă ascultați, de capacitatea lor de a aduce argumente care să le susțină punctul de vedere. Un elev inteligent este deci un elev care știe să își exprime opiniile și să își motiveze alegerile, care este capabil să participe activ la dialoguri, dar care este în același timp suficient de matur din punct de vedere intelectual încât să asculte și să înțeleagă mesajele complexe transmise de ceilalți, să valorifice informațiile primite prin descoperirea propriei vocații.

În cadrul procesului instructiv- educativ comunicăm permanent. Această comunicare se realizează nu doar în cadrul orelor de limba română, ci și în cadrul tuturor celorlalte discipline școlare. *Matematica și explorarea mediului* îi învață pe elevi să folosească limbajul matematic, să descrie fenomene, procese, ființe etc, să opereze logic cu numere, să rezolve probleme practice; *artele vizuale* le stimulează interesul pentru frumos, îi ajută să exploreze mesaje artistice, să își îmbogățească vocabularul cu termeni estetici; disciplina *muzică și mișcare* contribuie de asemenea la formarea gustului pentru frumos, iar disciplina *dezvoltare personală* își aduce contribuția la formarea unor abilități și atitudini igienico-sanitare, dar și la dobândirea încrederii în sine. Însă pentru a atinge aceste finalități, fiecare disciplină școlară se bazează pe comunicare ca proces al transmiterii cunoștințelor și al formării personalității elevului. Concluzia este că fără comunicare nu există învățare. Această lucrare urmărește tocmai evidențierea și demonstrarea acestui fapt.

Pe de altă parte, cadrul didactic capătă experiență în domeniul comunicării didactice odată cu elevii săi. Observându-i și analizându-le gesturile și mimica, el devine capabil în timp să găsească și să aplice în practică alte forme de comunicare, astfel încât să îi atragă pe elevi către școală și către studiu. Se știe că nu există doi elevi identici. De aceea, cadrul didactic trebuie să își adapteze felul de a comunica la personalitatea fiecăruia, să descopere interesele fiecăruia și să folosească informațiile descoperite în favoarea amândurora.

Îi formăm pe elevi comunicând cu ei, și aceasta nu doar sub aspectul transmiterii de informații, cunoștințe, conținuturi, dar și apelând la un climat afectiv, relaxant și distractiv pentru

elevi. Experiența didactică trebuie să ne învețe pe toți că o comunicare didactică eficientă reprezintă cheia succesului școlar și social și că doar comunicând elevii vor învăța să comunice. Datoria noastră este aceea de a-i ajuta pe elevi să verbalizeze tot ceea ce învață, astfel încât aceste informații să rămână în memorie un timp cât mai îndelungat și să fie aplicate cu succes în activități practice. Competențele de comunicare sunt indispensabile în societatea contemporană. În clasele mici elevii învață să se exprime corect, clar și coerent în limba română, să asculte, să înțeleagă și să producă mesaje orale și scrise în diferite contexte de comunicare.

Activitatea didactică pe care am desfășurat-o până în prezent m-a pus față în față cu elevi care au personalități dintre cele mai diverse- introvertiți sau extrovertiți, retrași sau impulsivi, cu capacități comunicaționale ridicate sau cu un nivel scăzut al vocabularului. Am încercat să îi ajut pe toți în măsura posibilităților, să le ofer șansa de a se pregăti pentru viitor. Mi-am propus ca pe viitor să aplic strategii și metode noi de dezvoltare a capacității de comunicare, astfel încât să obțin rezultate satisfăcătoare în ce privește abilitatea elevilor de a interrelaționa cu cei din jurul lor.

Un bun cadru didactic îi stimulează chiar și elevii cei mai timizi să devină participanți activi la conversații, implicându-i în procesul de comunicare și acordându-le atenția cuvenită în cadrul activităților școlare desfășurate. Doar astfel putem contribui la dezvoltarea societății- prin formarea ca oameni a elevilor noștri, stimulându-i să comunice și să se respecte.

Bibliografie

1. Evelina, Graur (2001), *Tehnici de comunicare*, Editura Mediamira, Cluj-Napoca
2. Dumitriu, Gh. (1998). *Comunicare și învățare*. București: Editura Didactică și Pedagogică, R. A.
3. Pânișoară, I.O. (2006). *Comunicarea eficientă*, ediția a IV-a. Iași: Editura Polirom